

Arkiv: FA-L13, PLANID-202205,
GBR-4090/1, PLANNAVN-
Sørskogen hyttefelt
JournalpostID: 25/42056
Saksbehandler: Anders Lund
Dato: 04.05.2025

Saksframlegg

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
	Kommunestyret	

Skal Larvik kommune klage på Statsforvalterens vedtak i Sørskogen-saken

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL VEDTAK:

Kommunestyret tar Statsforvalterens vedtak 21. mars 2025 i klagesak knyttet til detaljert reguleringsplan for Sørskogen hyttefelt til orientering. Det sendes ikke klage på vedtaket.

Saksbehandler: Rådgiver Anders Lund

SAMMENDRAG:

Den 21. mars 2025 omgjorde Statsforvalteren i Vestfold og Telemark sitt vedtak av 16. februar 2024, og opphevet kommunens vedtak om detaljert reguleringsplan for Sørskogen hyttefelt, planID 202205. Saken ble sendt tilbake til kommunen for ny behandling. Statsforvalteren opplyste om at det var adgang til å klage på dette vedtaket. Ettersom denne saken har fått så mye oppmerksomhet, har ordfører i samråd med kommunedirektøren vurdert at det er kommunestyret selv som må ta stilling til om Larvik kommune skal klage på Statsforvalterens vedtak.

Kommunedirektøren mener det er vanskelig å finne gode argumenter som tilsier at Statsforvalterens vedtak er feil. Dersom det skal klages, kan det anføres at det er lagt for stor vekt på hensynet til naturen og for liten vekt på kommunalt selvstyre. Det kan videre anføres at Statsforvalteren tar feil når det konkluderes med at det er et mangelfullt kunnskapsgrunnlag i saken. Til sist mener kommunedirektøren at det kan anføres at innrettelseshensyn tilsier at det har gått for lang tid fra det opprinnelige vedtaket ble fattet til at det kunne omgjøres.

Kommunedirektøren mener også at kommunestyret bør være kjent med at det er usikkert om en klage fra kommunen blir tatt til behandling fordi det er tvil om kommunen har rettslig klageinteresse.

Kommunedirektøren anbefaler at klagen tas til orientering og at det ikke klages på Statsforvalterens vedtak.

HANDLINGSROM:

Adgangen til å klage på et enkeltvedtak følger av forvaltningsloven § 28, jf. plan- og bygningsloven §§ 12-12 tredje ledd og 1-9.

FAKTISKE OPPLYSNINGER:

I denne saken skal kommunestyret ta stilling til om kommunen skal klage på statsforvalterens vedtak om å oppheve den detaljerte reguleringsplanen for Sørskogen hyttefelt, planID 202205.

Før Statsforvalteren opphevet reguleringsplanen har det vært en lang prosess, og en full gjennomgang av hele prosessen antas ikke å være nødvendig for at kommunestyret skal kunne ta stilling til den foreliggende saken.

Det er naturlig å se på hva som har skjedd fra og med at kommunestyret vedtok planen:

- 13.09.2023 – Kommunestyret vedtok detaljert reguleringsplan for Sørskogen hyttefelt (KST-144/23).
- 04.10.–15.11.2023 – 18 klager mottatt; utsatt iverksetting vedtatt.
- 13.12.2023 – Kommunestyret fastholdt planvedtaket og sendte klagen til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark for klagebehandling.
- 16.02.2024 – Statsforvalteren stadfestet planen (første klagevedtak).
- Noen av klagerne valgte å klage til Sivilombudet. Sivilombudet undersøkte saken.
- 24.01.2025 – Sivilombudet uttalte seg om saken, og kritiserer Statsforvalterens vedtak. Sivilombudet mente at det var tvil om Statsforvalterens vedtak var gyldig.
- 30.01.2025 – Statsforvalteren varslet kommunen og andre berørte om at klagevedtaket kunne bli vurdert på nytt.
- 21.03.2025 – Statsforvalteren sluttet seg til vurderingene og konklusjon i Sivilombudets uttalelse og omgjorde sitt tidligere vedtak og opphevet i tillegg kommunens planvedtak.

Saken ble sendt tilbake til kommunen for ny behandling. Det ble opplyst om at det er adgang til å klage på vedtaket.

Klagefristen er i utgangspunktet tre uker fra kommunen fikk melding om vedtaket. I denne saken mottok kommunen melding 21. mars 2025 og klagefristen var 11. april 2025. For å sikre at kommunestyret får mulighet til å ta stilling til om det skal klages, har kommunedirektøren bedt Statsforvalteren om utsatt klagefrist. Statsforvalteren har etterkommet dette, og har utvidet klagefristen for alle til 23. mai 2025.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER:

Som ved sluttbehandling.

KONSEKVENSER FOR BEFOLKNINGSVEKST, VERDISKAPING OG ØKT KOMPETANSE

Som ved sluttbehandling.

MILJØFAKTORER:

Som ved sluttbehandling.

KONSEKVENSER FOR BARN OG UNGE:

Som ved sluttbehandling.

ALTERNATIVE LØSNINGER:

Kommunestyret kan vedta at det skal klages på Statsforvalterens vedtak. Kommunedirektøren gis fullmakt til å formulere og sende klagen i tråd med anførslene som er nevnt under punktet Vurderinger og konsekvenser i dette saksframlegget. Kommunestyret har også anledning til å vedta konkrete punkter om hvilke anførsler kommunestyret mener bør brukes i klagen.

VURDERINGER OG KONSEKVENSER:

Kommunedirektøren mener kommunen ikke bør klage fordi det er betydelig usikkerhet om kommunen har rettslig klageinteresse i saken. I tillegg har Sivilombudet foretatt en grundig vurdering av saken, som Statsforvalteren har rettet seg etter. Sivilombudets uttalelser er ikke rettslig bindende for forvaltningen. Samtidig er det en klar forventning fra Stortingets side at forvaltningen retter seg etter ombudets uttalelser. Kommunedirektøren mener det er lite sannsynlig at en klage over vedtaket vil føre frem. Statsforvalteren har nå sendt saken tilbake til kommunen for ny behandling. Ved den nye behandlingen skal kommunen uansett ta stilling til sakens realitet. Kommunen bør ved den nye behandlingen ta hensyn til Sivilombudets merknader til kommunens forrige behandling av reguleringsplansaken.

Har kommunen klageadgang?

I sitt omgjøringsvedtak 21. mars 2025 opplyser Statsforvalteren om at det kan klages på vedtaket. Dersom det klages på vedtaket må Statsforvalteren og klageinstansen (Kommunal- og distriktsdepartementet) ta stilling til om kommunen har rettslig klageinteresse. Kommunedirektøren

mener det er usikkert om kommunen kan sies å ha rettslig klageinteresse i saken. I vurderingen av om kommunen har rettslig klageinteresse i den aktuelle saken, må vi ta utgangspunkt i kommunens rolle som planmyndighet og de generelle prinsippene for klageadgang. Kommunen vedtok opprinnelig reguleringsplanen, og vedtaket ble senere opprettholdt av Statsforvalteren etter klage fra naboer. Når Statsforvalteren, etter kritikk fra Sivilombudet, valgte å omgjøre sitt vedtak og sende saken tilbake til kommunen, oppstår spørsmålet om kommunen har rettslig klageinteresse på Statsforvalterens nye vedtak. Generelt har kommunen ikke rettslig klageinteresse på vedtak som den selv har fattet, da den opptrer som planmyndighet og ikke som en berørt part. Kommunens ansvar i planprosessen innebærer å ivareta ulike interesser og foreta nødvendige avveininger. Når Statsforvalteren omgjør sitt vedtak, er det en del av den overordnede klagebehandlingen, hvor Statsforvalteren har myndighet til å vurdere og endre kommunens vedtak basert på klager fra berørte parter. Videre er klagerett vanligvis forbeholdt parter som er direkte berørt av vedtaket, som enkeltpersoner eller organisasjoner med en konkret interesse i saken. Kommunen, som den opprinnelige vedtaksmyndigheten, faller utenfor denne definisjonen. Selv om kommunen kan ha en interesse i å opprettholde reguleringsplanen, er dette en del av den politiske og administrative prosessen, og ikke en rettslig klageinteresse. Dette er et juridisk spørsmål som både Statsforvalteren og departementet vil vurdere ved behandlingen av en eventuell klage. Kommunedirektøren mener det trolig vil bli konkludert med at kommunen ikke har rettslig klageinteresse på Statsforvalterens vedtak.

I tillegg er det rettslig uklart om det i det hele tatt er adgang til å klage på det nye vedtaket fra Statsforvalteren etter at det opprinnelige klagevedtaket ble kritisert av sivilombudet. Spørsmålet er drøftet i forarbeidene til ny forvaltningslov. Departementets vurderinger trekker i retning av at det er klageadgang på Statsforvalterens omgjøringsvedtak.

Hvis kommunestyret likevel ønsker å klage, hva kan det klages på?

Kommunedirektøren mener det tyngste argumentet mot Statsforvalterens vedtak om oppheving, er at naturhensynet er tillagt for stor og avgjørende vekt. Kommunestyret kan mene at det er lagt for stor vekt på nasjonale interesser, og dermed for lite vekt på lokalt selvstyre, noe som også understrekes ved at ingen statlige miljømyndigheter fremmet innsigelse til planforslaget. Statsforvalteren har vurdert betydningen av lokalt selvstyre, men det kan være at departementet ser annerledes på dette.

Kommunedirektøren mener videre at Statsforvalteren tar feil når det konkluderes med at det er et mangelfullt kunnskapsgrunnlag i saken. Kommunedirektøren mener planmaterialet viser at naturmangfoldet og effekten planforslaget har på dette, er grundig vurdert, både i planbeskrivelsen, konsekvensutredningen, i Sweco-rapporten, i saken og i klagesaken. Kommunedirektøren mener at det kan argumenteres for at det ikke er tilstrekkelig å vise til at det er gjort formelle feil i måten forholdet til naturmangfoldloven er fremstilt i saken, det må også foretas en konkret vurdering av om det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold (forvaltningsloven § 41).

Kommunedirektøren mener også at innrettelseshensyn kan tale for at vedtaket ikke kunne omgjøres. Det har gått nesten to år siden den detaljerte reguleringsplanen for Sørskogen hyttefelt ble vedtatt, og forslagsstiller har jobbet videre med prosjektet i den tro at den vedtatte reguleringsplanen kunne gjennomføres. Blant annet har forslagsstiller kjøpt eiendommen som skal bebygges, og det er påbegynt markedsføring av prosjektet. Argumentet kan være svakt, da prosjektet har kommet relativt kort på tross av at det har gått lang tid. I tillegg har forslagsstiller adgang til å klage på vedtaket.

Om tids- og ressursbruk:

Dersom kommunen velger å klage og vente på en avgjørelse i klagesaken, vil det trolig kunne ta 6

måneder eller mer før klagen behandles i Kommunal- og distriktsdepartementet. Kommunens ressursbruk knyttet til en eventuell klage vil derimot være relativt liten, i og med vurderingene som er gjort i denne saken.

Kommunedirektørens anbefaling:

Statsforvalteren har lagt Sivilombudets uttalelse til grunn for sin nye behandling av saken. Kommunedirektøren vurderer det som mest sannsynlig at en eventuell klage fra kommunen ikke vil bli tatt til behandling fordi det vurderes at kommunen ikke har rettslig klageinteresse. Dernest mener kommunedirektøren at det er lite sannsynlig at en klage over Statsforvalterens vedtak vil føre fram. Kommunedirektøren anbefaler at det ikke klages på Statsforvalterens vedtak.

Vedlegg

Forlenget klagefrist - reguleringsplan - Larvik - Sørskogen hyttefelt - F15-3 del av 4090/1

Anmodning om utsatt klagefrist - Detaljert reguleringsplan for Sørskogen hyttefelt, planid 202205

Reguleringsplan - klage - Larvik - Sørskogen hyttefelt - F15-3 del av 4090/1

Uttalelse

Statsforvalteren vurderer omgjøring - reguleringsplan - Larvik - Sørskogen hyttefelt - F15-3 del av 4090/1

Vedlegg 111 Behandling av klage - Reguleringsplan for Sørskogen hyttefelt, del av gbnr. 4090/1

Vedlegg 1 Detaljert reguleringsplan for Sørskogen hyttefelt, del av gbnr. 4090/1 - Sluttbehandling